

Kerkdienst Janskerk 14 mei 2017

Thema: Pionieren, Onderscheidingsvermogen

Lezing: Handelingen 10:1-35

Voorganger: Jasja Nottelman

Inleiding

In dit verhaal uit Handelingen horen we van een wonderlijke droom van Petrus. Daarin gaat hij in gesprek met een stem die hem opdraagt alle dieren die voor hem verschenen zijn te slachten en te eten. Een merkwaardig en ongepast verzoek aan iemand die in de Joodse traditie staat en daarin eet volgens de spijswetten (waarin een heel aantal dieren onrein is en dus niet bestemd om te eten).

Het speelt zich af tegen van de opname van nieuwe gelovigen met een heidense (niet-Joodse) achtergrond in de van oorsprong Joods-christelijke gemeenschap. Wat is nu goed om te doen? Welke van de tradities zijn heilig en onveranderlijk en welke niet? Wat is er voor nodig om te kunnen veranderen?

Overweging

Vorige weekend waren we met een groep van acht jongeren in klooster Casella in Hilversum. De groep: variërend van student-to-be, tot halverwege de studie, tot afgestudeerd en dan? werd hartelijk ontvangen door de zusters Augustinessen. De jongeren hadden heel verschillende achtergronden: wel, niet of amper gelovig. Streng opgevoed of juist heel vrijgelaten.

Er zijn vier zusters die er met elkaar voor gekozen hebben om een ontmoetingsplek te maken voor jongeren overal vandaan.

Het heet Casella: huisje langs de weg. Er is het klooster waar ze zelf wonen, samen met (nu) twee vrouwen die met hen meeleven. De gasten krijgen onderdak in een prachtig verbouwde boerderij waar je een mooie kamer hebt en de voormalige deel is heel geschikt voor groepswork, samen eten en drinken en chillen.

Een prachtige, open plek. Zowel in het klooster als in de boerderij staat het samen eten centraal. Aan tafel gaan en je verhalen delen; elkaar leren kennen, wie je ook bent en waar je ook vandaan komt, van elkaar leren en zo bouwen aan een (tijdelijke) gemeenschap.

Zondag wilde eigenlijk niemand naar huis...

Vanaf het eerste moment waren er allerlei gesprekken ontstaan en was er veel herkenning onderling. Een van de studenten verzuchtte al tijdens het weekend en ook aan het einde ervan: 'Zo praat ik eigenlijk nooit met vrienden: zo open over wat je bezighoudt, wat je lastig vindt in het leven, in relatie met anderen of met je zelf'.

Het thema was: *Jij en de prestatie maatschappij*. Over verwachtingen die anderen van je hebben als het gaat over het werken aan je toekomst, oordelen over hoe dat allemaal zou moeten zijn. Over verwachtingen van jezelf over jezelf: hoge eisen, perfectionisme; het is eigenlijk nooit goed genoeg. Of, als het allemaal redelijk gemakkelijk gaat: wat stelt dat nou helemaal voor?

Bij het kampvuur op zaterdagavond ging het veel over inspiratie, je dromen over de toekomst, wat drijft je om je keuzes te maken, over angsten en over lef.

Zo'n weekend zoemt nog wel even na in de loop van de week. En ik dacht: wat zijn we toch vaak druk bezig met al dit soort dingen, niet alleen als je student bent (als ik zo vrij mag zijn) en wat vraagt dat van ons.

Kijkend naar het thema van vanmorgen: het vraagt om onderscheidingsvermogen én om openheid.

Opnieuw las ik het verhaal van Cornelius en Petrus. Cornelius, een Italiaanse centurio van wie je niet meteen verwacht dat hij een gelovig mens is. Maar hij is klaarblijkelijk heel geïnspireerd, hij wordt een vroom mens genoemd.

Zijn geloof in God maakt hem tot een vrijgevig mens, open naar anderen toe. Hij krijgt een visioen waarbij het niet helemaal helder wordt wat daar uitkomt. Je vraagt je af of Cornelius een vraag had, een verlangen. De engel in het visioen wil hem met Simon Petrus in contact brengen. Wil Cornelius een stap zetten?

Maar niet alleen Cornelius krijgt een visioen, Petrus ontvangt ook een visioen. Dat visioen laat Petrus zien dat hij verder mag kijken dan hij in eerste instantie geneigd zou zijn te doen.

Als je bent opgevoed in een bepaalde traditie, voor Petrus is dat de joodse traditie, dan kun je de wet dat je geen onreine dieren mag eten heilig verklaren. En dan niet alleen voor jezelf, ook voor een ander. Zo moet je geloven, je moet die geboden onderhouden, dan is het goed.

Zo kunnen er heel wat heilige huisjes zijn waaraan niet getornd mag worden.

Zo vertelde een studente in het weekend, zij komt uit Urk, dat ze daar te maken heeft met mensen met geheel andere religieuze gewoontes dan haar eigen familie heeft.

In het visioen wordt Petrus er op aangesproken dat hij niet verwerpelijk mag beschouwen wat God rein heeft verklaard. Hij is er beduusd van: wat moet hij er van denken, wat heeft dit te betekenen. Ziet hij het allemaal helemaal verkeerd, wat wil God hiermee zeggen? Het blijft hem maar bezighouden.

Totdat hij uiteindelijk Cornelius ontmoet.

Echt, fantastisch, die ontmoeting! Cornelius is onder de indruk van Petrus en ziet hem waarschijnlijk als een bijzonder mens, iemand in contact met God. Dus Cornelius werpt zich voor zijn voeten.

En dan die nuchtere uitspraak van Petrus: sta op, ik ben ook maar een mens.

Ook hier moest ik denken aan het weekend bij de zusters. Ook zij zijn ook 'maar' mensen en dat steken ze niet onder stoelen of banken. De jongeren verbaasden zich enorm over hoe de zusters leven, bij de tijd zijn. Gewone mensen. Gewone mensen die wel een duidelijke keuze gemaakt hebben in hun leven, dat wel. Die het leven in geloof heel serieus hebben genomen en daar, met vallen en opstaan, blijvend vorm aan willen geven, zeker.

Petrus wordt de ogen geopend. Nu heeft hij door wat het visioen hem te zeggen heeft. Het is Joden verboden om met niet-Joden om te gaan, maar nu weet hij door het visioen dat God hem heeft duidelijk gemaakt dat hij geen enkel mens als verwerpelijk of onrein mag beschouwen. God maakt geen onderscheid tussen mensen.

Er is openheid geboden! Openheid naar alle mensen van goede wil. Openheid naar nieuwe vormen. Ook hierin neem ik toch nogmaals de zusters als voorbeeld.

Aan de Oudegracht/Waterstraat wonen nog meer dan 20 zusters. Zij volgen de geboden zoals zij dat gewoon zijn te doen, zij dragen hun habijt en zij dragen elkaar in de gemeenschap.

De zusters, hun zusters in Casella, zijn iets nieuws begonnen, vanuit de gezamenlijke inspiratie. Die zusters dragen geen habijt, maar hebben gewone kleren aan en hebben een andere manier van vieren ontwikkeld. Zij zijn actief bezig om te kijken hoe zij een goede plek kunnen zijn voor jongeren en ook voor mensen die zouden willen beslissen om permanent met hen mee te leven. Daarmee overschrijden ze bepaalde grenzen, ze proberen dingen uit. Proberen te onderscheiden wat goed is om te doen in deze tijd. Zij worden gedragen door de gemeenschap op de Oudegracht/Waterstraat die hen met veel betrokken belangstelling volgt. Wat ik er ook een mooi voorbeeld van vind: zuster Mariella is herkozen als overste; zij woont op Casella: dat zegt iets over het vertrouwen!

Ik vind dat enorm inspirerend. In deze tijd vraagt het om te onderzoeken, om ondernemend te zijn als kerkgemeenschap. Om de tijden te verstaan zoals ze zijn en daarin te kijken wat goed is om te doen. Dat wil niet zeggen dat je zomaar de oude dingen, of de oude tradities maar moet verlaten, maar wel dat je ruimte geeft aan wat er kan groeien, ook al kun je er zelf niet altijd (direct) in mee.

Ruimte om de Geest te laten waaien,
om open te gaan voor nieuwe vormen, ideeën, voor mensen die op zoek zijn,
voor de Eeuwige die zich laat ontmoeten op zoveel verschillende manieren.

Zo moge het zijn.